

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW

Aan de fractie van M:OED
de heer M.H.M. van Rooij

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP	DATUM	BIJLAGEN
Schriftelijke vragen inzake totstandkoming Middenzaal uitbreiding Theater aan het Vrijthof	23 mei 2023 Verz. 26 mei 2023	--
BEHANDELD DOOR	TELEFOONNUMMER	ONZE REFERENTIE
B (Brigitte) van Eck/GHMM (Gerdie) Haasen	043 350 4948	2023.02082
E-MAILADRES	FAXNUMMER	UW REFERENTIE
Gerdie.Haasen@maastricht.nl	--	---

Geachte de heer van Rooij,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1a:

We hebben begrepen dat de exploitatie van de middenzaal zo'n 1 miljoen euro per jaar gaat kosten. Als we de kosten van de bouw afschrijven in 30 jaar komt de bouw (bij een rekenrente van 5%) neer op 930.000 euro per jaar. In totaal dus ongeveer 2 miljoen. Is het college het eens met deze berekening?

Antwoord 1a:

Nee, deze berekening klopt niet.

De kapitaallasten op de investering voor de middenzaal (rente en afschrijvingen) over 15,2 miljoen bedragen met een rekenrente van 2,75%: € 631.000,00. Daarnaast wordt er structureel een exploitatiebedrag in de begroting van het Theater voor de middenzaal opgenomen van € 400.000,00. Totaal dus een bedrag van € 1.031.000,00.

De eigenaarskosten van vastgoed voor de Middenzaal zijn hierin niet meegenomen: deze (onderhouds-)kosten zijn nu nog niet bekend en zullen t.z.t. worden berekend en opgenomen aan de hand van een nieuw op te stellen onderhoudsplan.

Vraag 1b:

Zijn hierbij ook de kosten aan het onderhoud van het gebouw meegenomen?

Antwoord 1b:

Voor het deel dat betrekking heeft op het huurderonderhoud zijn deze extra kosten meegenomen in de exploitatie. Het hele theater blijft eigendom van de gemeente. Eigenaarslasten voorkomend uit de middenzaal vallen onder de afdeling Vastgoed.

Vraag 2:

Omdat de opbrengsten € 500.000 zijn geraamd, betekent dit dat de voorstellingen 75% subsidie krijgen. Is het college eens dat dit bedrag hoog is?

DATUM
23 mei 2023

Antwoord 2:

Nee, deze berekening klopt niet. De huidige subsidie op de programmering (inkomsten recette minus afdracht artiest en/of impresariaat) bedraagt € 240.000,-. Dat is op basis van het geraamde gemeentelijke subsidiebedrag van 4 miljoen 6%. Met andere woorden 6% van de totale gemeentelijke subsidie wordt besteed aan het subsidiëren van voorstellingen.

Vraag 3:

Er wordt gesproken over cultureel ondernemerschap. Wat houdt dat precies in? Wordt door dit ondernemerschap een omzet verwacht die groter is dan normaal verwacht zou worden? Wat is de reden van de hogere opbrengsten?

Antwoord 3:

Het vergroten en stimuleren van de ontplooiingsmogelijkheden voor cultureel ondernemerschap voor het Theater zijn een terugkerend thema in het gesprek tussen college, raad en Theater. In het verleden is onder meer door BMC onderzocht hoe deze mogelijkheden voor het Theater kunnen worden verruimd. BMC constateert dat het daarvoor belangrijk is dat het Theater doeltreffend en slagvaardig kan opereren, het de ruimte heeft en vrijheid nodig heeft om te kunnen werken aan het vergroten van het cultureel rendement. Dat geldt op de eerste plaats op inhoudelijk vlak: door het programmeren van voorstellingen die passen bij de stad (professioneel en amateur), omdat een nieuwe Middenzaal een ander podium toevoegt aan het rijke en bloeiende culturele veld dat Maastricht rijk is en waarmee het Theater het publieksbereik verder kan verbreden.

Met het hebben van drie maten aan zalen (klein, midden, groot) kunnen we de artiesten ook beter volgen in hun carrière en op die wijze aan ons blijven binden. Daarnaast speelt cultureel ondernemerschap ook op financieel vlak: het is gunstiger om kleinere voorstellingen niet te programmeren in de Papyruszaal maar in de zaal die qua maatvoering beter past. Hierdoor kan de Papyruszaal beter ingezet worden voor voorstellingen die een goed verkoopresultaat genereren dan wel artistiek interessant zijn om te programmeren. Ook voor de verhuur aan bedrijven en organisaties zijn zowel de Papyruszaal als de Middenzaal aantrekkelijk. Hiermee kunnen we een aan steeds groeiende vraag voldoen.

Vraag 4:

Welke risico's staan er tegenover deze verwachte extra opbrengsten? Hoe vangt de gemeente deze risico's op als deze zich voordoen?

Antwoord 4:

Zie antwoord hierboven: het gaat om ruimte en zeggenschap over de verschillende onderdelen van de bedrijfsvoering, niet alleen om extra opbrengsten. Het risico ligt in eerste instantie bij het theater zelf. Door het mogelijk te maken om weerstandsvermogen op te laten bouwen bij het theater, maakt het in de toekomst mogelijk om eventuele onvoorziene omstandigheden binnen de eigen begroting op te kunnen vangen.

Vraag 5:

Waar komt het getal 300 vandaan m.b.t. het aantal stoelen?

Antwoord 5:

Het aantal stoelen dat gerealiseerd kan worden in de Middenzaal bij het Theater aan het Vrijthof zal tussen de 300 en 350 stoelen zijn. Onder meer dat aantal maakt dat we kunnen spreken van een

DATUM
23 mei 2023

Middenzaal. De kleine zaal (Bovenzaal) telt 110 stoelen en de grote zaal (Papyruszaal) telt 915 stoelen. Verder is de beschikbare ruimte tussen de Papyruszaal en de muur aan de Statenstraat leidend in het aantal stoelen dat daar de zaal binnen de bestaande bebouwing wordt gerealiseerd.

Vraag 6:

Hoeveel amateurvoorstellingen worden er momenteel in de twee zalen van het theater per jaar gehouden?

Antwoord 6:

Dat wisselt per seizoen, sommige verenigingen komen 1x per jaar, sommige eens in de twee jaar. Als het Mestreechs Vollekes Tejater komt, spelen ze 14 voorstellingen en komen daar nog bouwtagen bij. Verder spelen onder andere Toneelgróp Geruik Vleis, Mastreechter Staar, Mastreechter Operette Vereniging, Maos en Neker, Revue aon de Maos, verenigingen en verschillende harmonieën in de Papyrus zaal en Veldeke Mestreech is regelmatig in de Bovenzaal te vinden.

Vraag 7:

Hoeveel amateurvoorstellingen worden jaarlijks verwacht in de nieuwe zaal?

Antwoord 7:

Voor de amateurs verwachten we een gebruik van zo'n 100 dagdelen waarbij er vaak twee voorstellingen op een dag worden gegeven. Eenzelfde aantal dagdelen verwachten we aan professionele theaterprogrammering, zowel nationaal als internationaal (hier kunnen we nog geen indeling van maken, dat is afhankelijk van het aanbod). Voor de festivals Musica Sacra en Nederlandse Dansdagen schatten we in dat zij 16 dagen in een seizoen gebruik maken van de Middenzaal (in combinatie en gelijktijdig met de andere twee zalen) en de overige dagdelen zetten we de zaal in voor verhuur aan maatschappelijke organisaties/onderwijs, het bedrijfsleven, contextprogrammering. Opzet is de middenzaal zoveel mogelijk in te zetten. We verwachten jaarlijks tussen de 30.000 en 40.000 bezoekers met de Middenzaal te trekken, groeiend naar 45.000 bezoekers per jaar (Verwachting is dat het aantal bezoekers van Theater inclusief Middenzaal ca. 175.000 zal zijn).

Vraag 8:

- Hoeveel amateurvoorstellingen worden er momenteel in de twee zalen van het Theater aan het Vrijthof per jaar gehouden?
- Hoeveel voorstellingen worden jaarlijks verwacht in de nieuwe zaal? Per categorie (amateur, onderwijs, landelijk) en hoeveel voorstellingen geven de amateurgroepen al in het Theater aan het Vrijthof en hoeveel bezoekers trekken deze?

Antwoord 8:

Omdat verenigingen niet elk jaar een voorstelling op het toneel brengen, fluctueert het aantal amateurvoorstellingen en het aantal bezoekers ook van jaar tot jaar. Deze cijfers zijn ook nog niet per categorie te geven.

Vraag 9:

Is er onderzoek gedaan naar dit gebruik en zo ja, kunnen we dat onderzoek vinden?

DATUM
23 mei 2023

Antwoord 9:

Naar het gebruik van de twee zalen van het Theater is geen onderzoek gedaan. Het theater heeft reeds een jarenlang partnership met amateurverenigingen zoals het Mestreechs Volleks Tejater, de Mestreechter Operette Vereniging, Mastreechter Staar, Maos en Neker zaank en kemedievereniging. Voor de Middenzaal verwijst ik naar het haalbaarheidsonderzoek dat gedaan is voor het raadsbesluit van november 2021, waarin de urgentie voor de Middenzaal in Theater aan het Vrijthof nader is geduid.

Vraag 10:

Is deze lijst (met zalen die er in Maastricht al zijn – red) compleet of ontbreken er nog zalen?

Antwoord 10:

Nee, de lijst is niet compleet. Ook de Theresiakerk, Studio Malpertuis en Buurttheater Maastricht zijn voorbeelden van podia in Maastricht, daarnaast zijn er nog enkele buurthuizen en harmonieuzalen. Het betreffen hier echter allemaal kleinere zalen en zalen die óf niet meer gebruikt kunnen worden of technisch onvoldoende zijn geoutilleerd. Zoals ook beschreven staat in de bijlage van het raadsvoorstel. Hierin wordt de urgentie plus het verdwijnen/niet beschikbaar zijn van verschillende zalen nader toegelicht.

- *Theater aan het Vrijthof: twee zalen en foyers > klopt één hele grote zaal en één hele kleine zaal*
- *AINSI > is een kleine zaal met capaciteit van max 150 bezoekers. Door laag plafond beperkte technische mogelijkheden waaronder de laad- en los mogelijkheden (hijsbak)*
- *Bordenhal > is van Toneelgroep Maastricht en niet vrij beschikbaar. Ten eerste in gebruik voor TGM. Verder lastig met laden en lossen naar niveau -1*
- *Bonbonnière > smalle toneelopening van 8,4 meter, klein podiumoppervlak, afgekeurde technische installaties, niet mogen laden en lossen in de avond*
- *Muziekgieterij > is een poppodium, geen theaterzaal*
- *MECC > zijn hele grote congreszalen met grote capaciteit, zijn geen theaterzalen.*
- *Kumulustheater > kleine zaal max 100 stoelen, beperkte technische mogelijkheden*
- *Landbouwbelang > niet bruikbaar, geen theaterzaal*
- *Zaal in Van Eijck academie > geen theaterzaal*
- *Zalen in toneelacademie en conservatorium > vooral in gebruik door de vakopleidingen zelf, beperkte technische mogelijkheden*

Juist deze lijst bewijst dat er een Middenzaal mist met een capaciteit van 300 tot 350 stoelen en die technisch goed geoutilleerd is.

Vraag 11:

Bieden als deze zalen samen niet juist heel veel mogelijkheden om een interessant en divers aanbod van cultuur in Maastricht te realiseren dat interessanter en spannender is dan alleen de drie zalen in Theater aan het Vrijthof en dat meer recht doet aan culturele diversiteit?

Antwoord 11:

Zeker, alle zalen tezamen brengen een interessant en divers cultuuraanbod in Maastricht. Vele voorstellingen worden óók buiten de theaterzalen op spannende plekken in de stad geprogrammeerd zoals bij SAPPI door Opera Compact, tijdens de festivals Nederlandse Dansdagen (danstent op het Vrijthof), door Musica Sacra (Gashouderij met GAIA –wereldbol-) en tijdens Festival MAAS! Dat neemt echter niet weg dat de basisinfrastructuur versterkt wordt door de Middenzaal. Het één (werken aan een goede basisinfrastructuur) sluit het ander (programmeren op spannende plekken)

DATUM
23 mei 2023

niet uit. Juist die combinatie biedt de mogelijkheden voor een breed en divers aanbod voor de inwoners.

Vraag 12:

Waarom is het realiseren van een middenzaal op dergelijke locaties niet onderzocht?

Antwoord 12:

De mogelijkheden voor het realiseren van een middenzaal op diverse locaties zijn wel onderzocht, maar bleken onvoldoende aanwezig.

Vraag 13:

In het coalitieakkoord staat dat ieder kind toegang moet hebben tot cultuur. Hoe draagt de Middenzaal hieraan bij?

Antwoord 13:

De Middenzaal maakt het mogelijk om samen met partners als Kaleidoscoop meer schoolvoorstellingen te brengen voor het (primair) onderwijs. Ook voorstellingen in het kader van culturele en kunstzinnige vorming (CKV) kunnen landen in de Middenzaal. Verder is het Theater in gesprek met een landelijk fonds om het mogelijk te maken om kinderen tot 4 jaar te laten kennis maken met theatervoorstellingen. Juist het hebben van een zaal met de afmeting en grootte van de Middenzaal maakt het mogelijk om meer educatieve activiteiten te ontplooiën en om voorstellingen aan te bieden tegen een relatief lage entreprijs (+/-€ 10 euro voor kinderen). Verder heeft het theater contact met de Quiet Community, Stichting Veul diech Good en Stichting de Knoevel om het voor kinderen voor wie het niet vanzelfsprekend is mogelijk te maken om het theater te bezoeken.

Vraag 14:

Hoe draagt de Middenzaal bij aan een hogere deelname aan cultuur in Maastricht?

Antwoord 14:

Met een nieuwe Middenzaal kan het programma van het theater breder en meer divers worden ingevuld. Hierdoor kunnen amateurverenigingen zich presenteren in een professionele theaterzaal, ook daar waar ze dat nu nog niet kunnen. Niet alleen kunnen meer mensen voorstellingen bezoeken, ze kunnen ook zelf meer participeren. Zo kunnen meer inwoners cultuur maken, meemaken en beleven.

Vraag 15:

Is alle cultuur onder één dak een uitgangspunt of beleidsprincipe dat standaard is in Maastricht?

Antwoord 15:

Nee, dat is geen uitgangspunt in Maastricht. Cultuur wordt niet onder één dak gebracht. De Middenzaal versterkt de culturele basisinfrastructuur voor de podiumkunsten en zorgt samen met andere podia, speelplekken, gezelschappen (amateur en professioneel), jonge makers en kunstvakopleidingen voor meer ruimte en dynamiek voor deze sector. Uiteraard is cultuur in Maastricht breder dan dit en kent vele verschijningsvormen.

DATUM
23 mei 2023

Vraag 16:

Is het college niet bang voor het (onbewust) creëren van verschillende drempels die mensen uitsluiten? Concreet uit zich dat bijvoorbeeld in moeilijk taalgebruik, hoge prijzen, moeilijk bereikbare locaties en geen of amper plaats voor mensen met een beperking?

Antwoord 16:

Het theater heeft de opdracht en ambitie om cultuur toegankelijk te maken voor veel Maastrichtenaren en daarvoor breed te programmeren. Dat betekent naast amusement dus ook voorstellingen, die aanzetten tot nadenken en die de onderlinge dialoog stimuleren. En alles wat er tussen zit. Met verschillende sociaal-maatschappelijke organisaties zijn we in gesprek hoe we ook mensen voor wie theaterbezoek niet vanzelfsprekend toch die mogelijkheid kunnen bieden. En ook voor mensen met een fysieke beperking is de vlakke vloer constructie van de Middenzaal beter toegankelijk.

Vraag 17:

Wie zijn de huidige bezoekers van het theater? Wat is bekend over leeftijd en achtergrond van de bezoekers? Verwacht het college dat de bezoekers aan de Middenzaal een vergelijkbaar profiel hebben of is de verwachting dat er nieuwe groepen naar het theater zullen komen? Zo ja, welke?

Antwoord 17:

Op basis van een analyse van drie seizoenen komt 32% uit Maastricht, 30% uit Zuid-Limburg (excl. Maastricht), 7% uit Midden- en Noord-Limburg, 21% uit rest van Nederland, 8% uit België en 2% uit rest van buitenland. Voor Maastricht zijn er bezoekerscijfers per wijk beschikbaar, maar doordat er steeds meer kaarten online verkocht worden, wordt de groep van wie deze gegevens bekend zijn van jaar tot jaar kleiner. De doelstelling is om met de Middenzaal meer mensen en ook een meer divers publiek te bereiken door een breder aanbod te programmeren en daarmee is ook de verwachting dat bestaand publiek nieuw aanbod zal weten te vinden en nieuw publiek het theater gaat bezoeken.

Vraag 18:

Hoe past de Middenzaal binnen het beleid van de veerkrachtige wijken? Als wij andere delen van Maastricht willen versterken, ligt het dan niet ook voor de hand juist op andere plekken te investeren in cultuur?

Antwoord 18:

De Middenzaal maakt geen onderdeel uit van de gebiedsgerichte aanpak. Met de Middenzaal willen we inwoners vanuit de hele stad naar het theater halen om ze cultuur te laten maken en meemaken. Op die manier dragen we (in-)direct wel bij aan de veerkracht van inwoners en hun omgeving.

Vraag 19:

Is het college bekend met het advies van de Raad voor Cultuur om in het Cultuurbeleid veel meer rekening te houden met doelgroepen die momenteel nauwelijks gebruik maken van het bestaande aanbod?

Antwoord 19:

Ja, dat advies is bij het college bekend en sluit ook aan bij de ambities in ons cultuurbeleid: meer Maastrichtenaren cultuur laten maken en meemaken.

DATUM
23 mei 2023

Vraag 20:

Hoe verhouden de plannen voor de middenzaal zich tot dit advies?

Antwoord 20:

De Middenzaal draagt hieraan bij.

Vraag 21:

Klopt het dat de term culturele brandpunten inmiddels vervangen zijn door stedelijke cultuurregio's?

Antwoord 21:

Nee, dat klopt niet. De term culturele brandpunten is gekoppeld aan bestuurlijke afspraken met Rijk en provincie en is gekoppeld aan de aanwezigheid van nationale gesubsidieerde cultuurinstellingen, zoals toneelgezelschappen en de kunstvakopleidingen in negen grote steden, waaronder Maastricht. De Stedelijke Cultuurregio Zuid is één van de 15 door het ministerie erkende cultuurregio's (de term volgde uit een advies van de Raad van Cultuur). De stedelijke cultuurregio omhelst naast Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen ook de provincie Limburg. Beide terminologieën bestaan dus naast elkaar.

Vraag 22:

Waarom gebruikt de gemeente nog steeds de aanduiding cultureel brandpunt, terwijl deze inmiddels vervangen is?

Antwoord 22:

De term is niet vervangen, zie het antwoord hierboven bij vraag 22.

Vraag 23:

Als Heerlen al een vergelijkbare zaal heeft, is er dan geen risico op kannibalisatie van elkaars cultuurinvesteringen?

Antwoord 23:

Nee, er is voldoende aanbod en voldoende publiek in Maastricht, Heerlen en Zuid-Limburg waardoor er geen kannibalisatie optreedt. Daarbij zijn de doelstellingen van de Middenzaal in Maastricht anders dan in Heerlen. Zo wordt in Heerlen de zaal veelvuldig gebruikt voor staande theaterconcerten. Dat zal in Maastricht veel minder het geval zijn.

Vraag 24:

Is er over de nieuwe middenzaal overleg geweest met deze gemeenten?

DATUM
23 mei 2023

Antwoord 24:

Tussen de bestuurders, de ambtenaren en tussen de theaterdirecties van de drie steden is regelmatig overleg. De komst van de Middenzaal wordt door de andere theaterdirecties ten volle ondersteund omdat hiermee niet alleen de basisinfrastructuur voor Maastricht maar voor heel Zuid-Limburg wordt versterkt.

Hoogachtend,

Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Frans Bastiaens
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid